

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΣΚΕΨΕΩΣ ΚΑΘΗΚΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

"Όταν τὰ μαῦρα καὶ πυκνὰ σύννεφα τῆς συμφορᾶς, τῆς τυραννίας καὶ τῆς σκλαβιάς ἐκυλίωντο ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ τῶν νησιῶν μας καὶ ἠπειλοῦν πάντοτε τὴν ἔκκρηξιν τῆς θυῆς καὶ τῆς καταγίδος κατὰ τῶν κεφαλῶν μας μὲ τὰς ἀστραπὰς τῶν διωγμῶν, μὲ τὰς βροντὰς τῶν ὕβρεων καὶ μὲ τοὺς κεραυνοὺς τῶν βασανιστηρίων ἐκ μέρους τῶν τυράννων κατὰ πάντων ἡμῶν, μίᾳ παρήγορος ἀκτίς ἀπὸ τὸ καντήλι τῆς ἐλπίδος ποῦ ἦναπεν ὁ σκλαβωμένος νησιώτης ὡς γνήσιος καὶ ἀγνὸς Ἕλληνας εἰς τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς του, ὅσα μικρὰ καὶ ἔαν ἦτο ἐμετρίαζε τὸ πυκνὸν σκοτάδι τῆς σκλαβιάς καὶ ἐνεθάρρυνε τὸν Δωδεκανησιακὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἐδυνάμωνε τὴν ἀντοχήν, τὴν καρτερίαν καὶ τὴν ἐμμονὴν του πρὸς περίσσωσιν τῆς Ἑλληνικῆς του ὑποστάσεως καὶ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας του.

Καὶ τώρα ποῦ δόξα τῷ Θεῷ ἐπέρασαν ὅλα αὐτὰ, ποῦ τὰ πυκνὰ σύννεφα διελύθησαν, ποῦ τὰ σκληρὰ δεσμὰ μας ἐθραύσθησαν, ποῦ ἡ τυραννία κάτεσυνετρίβη καὶ ποῦ εἴμεθα ἐλεύθεροι κάτω ἀπὸ τὴν κυμματίζουσαν Ἑλληνικὴν μας σημαίαν, εἴμεθα ὑπερήφανοι διότι ἡ Ἑλλάς μας εὖρε ὅλους ἡμᾶς σωστοὺς καὶ ἀκεραίους Ἕλληνας μὲ ἀλώβητον τὴν ἑλληνικὴν μας ψυχὴν, μὲ ἀγνήνην ἑλληνικὴν μας γλῶσσαν καὶ μὲ ἀπρόσβλητον τὴν Ἑλληνικὴν μας ὄρθοδοξον πίστιν παρ' ὅλα τὰ μαρτύρια καὶ παρ' ὅλας τὰς πιέσεις διὰ τῶν ὁποίων ὁ τύραννος προσεπάθησεν ἐπιματαιῶν, νὰ ἐκριζώσῃ νὰ μολύνη, νὰ ἐξαφανίσῃ καὶ νὰ διαστρεβλώσῃ ὅλα ταῦτα. Ναι εἴμεθα ὑπερήφανοι ἡμεῖς οἱ Δωδεκανήσιοι καὶ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαίτῶμεν ὀλίγον σεβασμὸν, διότι ὑπεμείναμεν ὡς Ἕλληνες

ἠγωνίσθημεν ὡς Ἕλληνας ἐνίκησαμεν ὡς Ἕλληνες καὶ ἀνεδείχθημεν διὰ τῶν ἀγώνων καὶ διὰ τῆς ἀντοχῆς μας ἀντάξια παιδιὰ τῆς Μεγάλης Μάννας μας καὶ ἀντάξια ἀδελφία τῶν λοιπῶν ἐλευθέρων ἀδελφῶν μας, ποῦ ἐχυσαν καὶ αὐτοὶ τὸ αἷμα τῶν πολλᾶκις διὰ τὴν ἐλευθερίαν ἢ ὁποῖα μᾶς καλύπτει σήμερον. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ὑπερηφανευώμεθα δι' ὅτι ἔγινε ἢ δι' ὅτι ἐκάμαμεν ὡς Ἕλληνες, ἀφοῦ αὐτὸ ἦτο τὸ καθήκον μας καὶ ἀφοῦ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἱερωτέρου τούτου καθήκοντος εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι δόγμα πίστεως διὰ πάντα σωστὸν Ἕλληνα χωρὶς νὰ ἀπαιτῆ ἐπαίνους καὶ τιμᾶς, ἀνεξαρτήτως ἔαν οἱ ἄλλοι ἔχουν καὶ αὐτοὶ καθήκον νὰ ἀναγνωρίζουν καὶ νὰ τιμῶν τὰς μεγάλας αὐτὰς θυσίας ποῦ ἀπαιτεῖ τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκον τῶν ἐκτελούντων τοῦτο. Καὶ βεβαίως δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἠγωνίσθημεν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μας καὶ δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἀνεκτήσαμεν ταύτην. Πρέπει νὰ συνεχίσωμεν τὴν ἑλληνικὴν μας προσπάθειαν ὡς ἐλεύθεροι πλέον πολῖται διὰ νὰ φανώμεν οὕτως ἀντάξιοι τῆς ἀνακτηθείσης ἐλευθερίας μας καὶ διὰ νὰ μὴ θεωρηθῶμεν ὡς ἀδίκως ἐλευθερωθέντες. Διότι διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἀγώνων τοῦ σκοποῦ τῶν πρώτου μωργήθη τὸ πρῶτον βᾶθρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐξορμήσωμεν εἰς τὰς νέας μεγάλας προσπάθειάς μας, τὰς ὁποίας καὶ πάλιν ἠνωμένοι ὅλοι μαζὺ θὰ κάμωμεν ὡς ἐλεύθεροι πλέον πολῖται μὲ ἐλευθέρας τὰς πτήσεις μας πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μεγάλων ἀναγκῶν τῆς μικρᾶς καὶ μεγάλης Πατρίδος ἡμῶν. Ὡς

βάσις ὅμως καὶ ὡς ἀφετηρία τῶν νέων προσπαθειῶν μας μέσα εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐλεύθερον περιβάλλον μας εἶναι ἡ κατάλληλος καλιέργεια καὶ ἡ σκόπιμος κατεύθυνσις, τῆς ἀνακτηθείσης ἐλευθερίας χωρὶς τὰς ἐπικινδύνους παρεκτροπὰς ἀφ' ἑνὸς, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοὺς ὑπερμέτρους καὶ ἀντισυνταγματικούς περιορισμούς αὐτῆς ἀφ' ἑτέρου. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ κατανοηθῇ κατ' ἀρχὴν ὅτι πρὸς κατάλληλον καλλιέργειαν τῆς ἐλευθερίας καὶ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν καλῶν καρπῶν αὐτῆς χρειάζεται ὅπως ἕκαστος πολίτης σκεπτόμενος ὀρθῶς καὶ λογικῶς πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου ἀντιληφθῇ ὅτι ἔχει καθήκον καὶ δικαίωμα νὰ ἐκδηλώνη μὲ θάρρος τὴν γνώμην του πάντοτε ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ σεβασμοῦ τῶν νόμων, ὅτι ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τοῦ οικοδομηματος τοῦ πολιτικοῦ βίου τοῦ λαοῦ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὴν σκλαβίαν καὶ διότι πολίτης ὁ ὁποῖος ἐντὸς τοῦ νόμου δὲν ἔχει τὸ θάρρος τῆς γνώμης του διὰ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὸ καλὸν ἢ νὰ παρεμποδίσῃ τὸ κακὸν εἶναι πολίτης ἄχρηστος διὰ μίαν συνταγματικὴν καὶ ἐλευθερίαν πολιτείαν. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸ Σύνταγμα προστατεύει ὡς ἀναφαίρετον δικαίωμα τοῦ ἐλευθέρου πολίτου τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς σκέψεως αὐτοῦ ἐπιταί ὅτι πᾶσα ἐκδήλωσις ἐλευθερίας γνώμης γενομένη ἐν τὸς τῶν ὁρίων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων εἶναι καὶ δέον νὰ εἶναι σεβαστὴ καὶ ἀνεμπόδιτος ἀπὸ πᾶσαν ἀρμόδιαν ἀρχὴν ἀσκοῦσαν τὰ καθήκοντα καὶ δικαίωματα τῆς ἐντὸς τοῦ Συντάγματος, κειμένου ὑπεράνω πάντων.

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ἐπίδοται ὅταν πρόκειται νὰ ἐκδοθῇ διὰ πρώτην φοράν Ἐφημερίς νὰ ἀναγὰν εἰς τὴν πρώτην σελίδα καὶ μὲ χονδρὰ μαῖρα στοιχεῖα ὁ Διευθυντῆς τῆς ἢ ὁ Ἀρχισυντάκτης τῆς τῆς πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ δυνηθῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλου νὰ ἐπηρεάσῃ το ἀναγνωστικὸν κοινὸν καὶ νὰ τὸ κάμῃ νὰ πιστεύσῃ προκαταβολικῶς ὅτι ἡ ἔφημερίς του πρόκειται νὰ διορθώσῃ ὅλα τὰ κακῶς ἔχοντα, νὰ δώσῃ κατευθύνσεις ἐθνικὰς, κοινωνικὰς καὶ ἠθικὰς εἰς ὅλοκληρον τὴν κοινωνίαν, νὰ ἐξυπηρέτησῃ τὸ ἐμπόριον τὴν βιομηχανίαν τὴν γεωργίαν καὶ ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἀνθρώπινης διανοήσεως καὶ ἐννοητικῆς καὶ τόσα ἄλλα πολλὰ καὶ ὄμοια. Ἀλλὰ συνήθως ἐπειδὴ κατὰ τὸ πλεῖστον εἶτε ἀπὸ λόγους μὴ προβλεπομένους, εἶτε ἀπὸ ματαιώσιν ὠρισμένων προϋποθέσεων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἐγράφοντο ὅλα αὐτὰ, εἶτε ἀπὸ σκοπιμότητα πρὸς προσταγανδισμόν μόνον, τὰ σπ.υδαῖα προγράμματα καὶ αἱ πολῦτοι κατευθύνσεις καὶ οἱ ὑψηλοὶ σκοποὶ καὶ αἱ παχυλαὶ ἀποσχέσεις ματαιοῦνται καὶ περιορίζονται ὅλα αὐτὰ ἀναγνωστικὰ μὲ τὰ μαῦρα τῶν

γράμματα καὶ μὲ τοὺς ὑπογραμμισμοὺς τῶν χαλαζιχοστινῶν λέξεων τῶν εἰς τὸ πρῶτον καὶ τὸ πολὺ καὶ εἰς τὸ δευτέρον φύλλον τῆς ἔφημερίδος χωρὶς καὶ νὰ γίνῃ καὶ ἀπύπαιρα ἐμφανὴς πρὸς πραγματοποίησιν τῶν τεθέντων σκοπῶν. Διὰ τοῦτο οὐτε ἐκεῖνος ποῦ τὰ ἔγραψε πιστεύει ἀπολύτως εἰς αὐτὰ πάντοτε, οὔτε καὶ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν διὰ τὸ ὁποῖον ἐγράφησαν δίδει πλέον σημασίαν καὶ προσοχὴν ὅταν διαβάσῃ τὰ τοιαῦτα προγράμματα τῶν νέων ἔφημερίδων. Ὡστε ἔχοντες καὶ ἡμεῖς μίαν τοιαύτην ἀντίληψιν τώρα ὁποῦ ἐπιχειροῦμεν νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἐκδόσιν τῆς Ἐφημερίδος μας «ΕΘΝΙΚΗ ΦΩΝΗ» ἀποφεύγομεν νὰ ἀναγράψωμεν λεπτομερικὰ πρόγραμμα αὐτῆς, μὴ θέλοντες κυρίως καὶ φανόμεν ἀσυνεπῆς καὶ ἀντιφατικοὶ πρὸς τὰς διατυπωθείσας ἀνωτέρω γνώμας μας. Ἄλλως τε τί χρειάζεται τὸ πρόγραμμα ἀφ' οὗ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν ἐκ τῆς παρακολουθήσεως τῶν πρώτων φύλων τῆς Ἐθνικῆς Φωνῆς θὰ εἶναι εἰς θεοῖν νὰ σχηματίσῃ ἰδίαν ἀντίληψιν ποῖον θὰ εἶναι τὸ πραγματικὸν πρόγραμμα αὐτῆς (ἀνεχθεῖσιν εἰς τὴν 2α σελίδα)

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

"Όταν εἴμεθα μαθηταὶ εἰς τὸ σχολεῖον εἴχομεν θέματα πολλοῦ καὶ μεγάλου φόβου πρὸ τῶν δυσκόλων μαθημάτων, ἀλλὰ τὴν μεγαλύτεραν ταραχὴν καὶ τὸν μεγαλύτερον τρόμον ἠσθανόμεθα ὅταν ἠκούομεν τὸν δάσκαλον ἢ τὸν καθηγητὴν νὰ μᾶς θέσῃ προβλήματα ἀριθμητικὰ ἢ γεωμετρικὰ ἢ ἀλγεβρικὰ ἢ τριγωνομετρικὰ, τέλος πάντων προβλήματα παντὸς εἴδους καὶ πάσης φύσεως. Καὶ ἐπειτα σκυμμένοι ἐπ' αὐτὰ τραπεζῆ καὶ μὲ τὸ μολύβι εἰς τὸ χέρι ἐγράφομεν ἀριθμούς ἐκάνομεν σχήματα. Τὰ ἐσθάζομεν τὰ ἐξανγράφομεν μὲ μίαν σύγχυσιν εἰς τὸ κεφάλι μας μέχρις ὅτου θὰ ἐφθάνομεν κατὰ τὸ μολύβι μας εἰς κάποιαν λύσιν ἀνεξαρτήτως ἔαν ἦτο καὶ ἡ σωστὴ τὴν

ἄλλην ἡμέραν μὲ ἀγωνίαν κρεμασμένοι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ δασκάλου μας ἐπεριμένα μὲ δυνατό κτυποκάρδι τί θὰ ἔλεγον ἐκεῖνος διὰ τὰς λύσεις τῶν προβλημάτων ποῦ μὲ τόσον κόπον καὶ μὲ τόσα χαρτὰ ἐκάμαμεν. Ἀλλὰ διατὶ ἤδεν εἰς τὸν νοῦν μας τώρα εἰς τὰ γεράματα ἡ ἐποχὴ τῶν μαθητικῶν μας προβλημάτων καὶ τὸν λύσεων ποῦ ἔδιδεν εἰς αὐτὸ τὸ παιδικόν μας μυαλόν; Ἀπλοῦστατα εἶπὸ καὶ τώρα ἀκούομεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποῦ ἤδεν εἰς τὴν πρώτη ἑλληνικὴ ἀνεσπολή ἐπὶ ἀγγλικῆς κατοχῆς μέχρι σήμερον νὰ γίνεταί λόγος διὰ πολλὰ καὶ ποικίλα δωδεκανησιακά προβλήματα προβλήματα πρὸς τὸν ἄλλον. Ἰκούσαμεν καὶ ἀκούομεν ἀπὸ διαφόρων ἑπιτροπῶν, ὑποεπιτροπῶν ἐπισημοῦς ἀνεπισήμοις νὰ γίνεταί συζήτησις διὰ τὸ πρόβλημα ἀνασυγκροτήσεως διὰ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνοικοδομήσεως, διὰ τὸ πρόβλημα τῆς γεωργίας διὰ τὸ πρόβλημα τῆς σπογγαλιείας διὰ τὸ πρόβλημα τῆς εισαγωγῆς, διὰ τὸ πρόβλημα τοῦ τουρισμοῦ, διὰ τὸ πρόβλημα τῆς φορολογικῆς ἀφομοιώσεως καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα προβλήματα σπουδαῖα καὶ ἐμάδαμεν ὅτι ὅλοι ποῦ ἀνέλαβον νὰ λύσουν ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα ἐκάμασαν τὰς λύσεις μὲ πολυσέλιδας ἐκθέσεις καὶ τὰς ὑπέβαλον ὅπου δεῖ ἢ δὲν τὰς ὑπέβαλον ἀκόμη. Καὶ ἀνάμνησιν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀκούσωμεν τὰς λύσεις τῶν προβλημάτων αὐτῶν ἢ νὰ ἰδοῦμεν τὰ αποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑποδειχθεῖσάντων λύσεων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν. Ἀλλὰ δὲν ἔχει σημασίαν τί θὰ εἰποῦμεν ἡμεῖς χωριστὰ ὁ καθένας διὰ τὰς λύσεις αὐτάς. Πρέπει νὰ ἀκούσωμεν καὶ τὸν δάσκαλον τί θὰ εἰπῇ ἔαν εἶναι καλὰ καὶ ἐπιφέρεται αἱ δοθεῖσαι λύσεις καὶ ἔαν τυχόν ἐφαρμοσθεῖσαι ἔφερον τὰ ἐπιδικώμενα καλὰ ἀποτελέσματα. Καὶ δάσκαλος εἰς τὴν περιπτῶσιν αὐτὴν εἶναι ὁ Δωδεκανησιακὸς λαὸς ἐν τῷ συνόλω. Ἄς ἔχομεν λοιπὸν ὀλίγην ὑπομονὴν διὰ νὰ ἰδοῦμεν ὁ δάσκαλος αὐτὸς πόσους θὰ μὴδενίσῃ καὶ εἰς πόσους θὰ δώσῃ προβιβάσιμον βαθμὸν γιατί γιὰ ὄριστα δὲν φανταζόμεθα νὰ δώσῃ εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς λύτας παρ' ὅλην τὴν ἐπιχειρίαν του.